

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A debreczeni nemzeti munkapárt elnöksége fölkéri a nemzeti munkapárt elveit valló választópolgárokat, hogy az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékébe való fölvételük végett mielőbb jelentkezzenek az összeíró küldöttségeknél.

A debreczeni bosnyák kolónia

Debrecen, július 14.

A szarajevói rémségek s az ugyanott megejtett vizsgálat dermesztő hatása bizonyára sokunknak figyelmét a Debrecenben tartózkodó s itt tanuló bosnyák ifjak kolóniájára is ráirányította. A főiskolában s a különböző középfokú intézetekben egy kis raja a muzulmán vallású deákoknak folytatja tanulmányait, melyeket Boszniában vagy Törökország valamely iskolájában megkezdett volt. Tudvalevő dolog az is, hogy ezek a Boszniából vagy Hercegovinából hozánk gyülemlott tanulók a horvátországi Julián-egyesület hathatós támogatásában részesülnek; tudommal ezer korona stipendiumot huznak, hogy tanulmányaikat minél gondtalanabban végezhessék, bár jó része nem éppen szegény szülők gyermeke.

Hogy mi a Julián-egyesületnek a célja e nagyarányú támogatással, nem tudom, bár elgondolni nem nehéz. De intenciói iránt mindenestre tisztelettel viseltetünk, mert azok csak nemesek, a köz javát szolgálják akarók lehetnek. A cél bizonyára az, hogy az anektált tartományok közjogi helyzetének rendezése idején a kormányzat majd egy a magyar viszonyokkal ismerős, a magyar állam történeti rendjét népesítő s ehhez hűséges, magyarul is jól tudó művelt középosztályra támaszkodhassék. A jövőt így előkészíteni, szó sincs róla, nagyon helyes.

Két év után feltehetjük már a kérdést: Van-e a nagy áldozatoknak értékes eredménye is?

A magyar beszéd elsajátításában a bosnyák tanulók meglehetősen előrehaladtak, ami bizonyára örvendetes dolog, de nagyon természetes is. Hol tanulhatna meg az idegen hamarabb magyarul, mint Debrecenben?

Egyik-másik tanulmányaiban is sikeresen haladt előre, persze a kormány s a tanárok soron kívüli elnézése mellett.

Egy kellemetlen tapasztalatunkat azonban el nem hallgathatjuk. Amilyen mértékben aklimatizálódtak nálunk, abban a mértékben veszítik el muzulmán lelkületüket, anélkül azonban, hogy a mi emberi s állampolgári én-ünket betöltő s írá-

nyító eszmék s realitások az ő lelkükben valamelyes gyökeret vertek volna.

En úgy látom s ez másoknak is a véleménye, hogy ezekről az ifjakról lassan-lassan lekopik a mi gyorsabbforgású világunkban a muzulmán szín, de kiüti magát annál rikitóbban rajtuk az a szín, amelyet a szarajevói legutóbbi események s vizsgálatok oly megdöbbentően anarkisztikusnak, jobban mondva nagyszerbnek minősítettek.

Ne tessék általánosítani! mondja valaki erre. Helyes. Közvetlen tapasztalatom nekem csak egy van, de az szinte megdöbbentő megnyilvánulása a balkanizmusnak; közvetve azonban még három-négy ilyen individuumból tudok. Ez tehát nem általánosítás, hanem általános üszkösödés.

A magam közvetlen tapasztalatának részletezésébe nem bocsátkozom itt, sajnálom azt a szegény, jóviseletű, igyekezeténél s tehetségénél fogva is tán, jobb sorsra érdemes, s talán még javítható ifjakat; a mások tapasztalatairól pedig bővebben nincs jogom írni.

De kérdem: a Julián-egyesület nem tudná-e pénzét gyümölcsözőbb befektetésre fordítani? Nem tudná-e az anyagot jobban megválogatni? Nem birná-e maguknál a szülőknel, ahonnan ezek a tanulók rekrutálódnak, a kellő garanciát megtalálni az egészséges szelekcióra?

S nem volna-e helyén azoknak az intézeteknek (Boszniában vagy Hercegovinában) az információit külön-külön kikérni, ahol ezek a meglehetősen előrehaladott koru legalább 18—19 éves ifjak előző tanulmányaikat végezték?

Az óvatos s körültekintő kiválasztást megkívánja nemcsak a stipendiumok nálunk szokatlanul nagy száma s összege, hanem a magyarifjuság szellemi s erkölcsi érdeke, nem is szólva a köznek s a célnak parancsoló követelményeiről.

Még így is, ha a legintelligensebbek lesznek is ez ifjak, ha a legjobb környezetből kerülnek is ki, ha a lehető legjobb nevelést kapták is már hazájukban: még így is oly sajátos, látásukat s itéletüket oly könnyen megtévesztő, bonyolódott társadalmi, nemzeti s államrendi viszonyok közé jutnak nálunk, hogy érzésük s gondolkodásuk meg-megbotlásán nem csodálkozhatunk.

Ez az ellenmondásokkal teli magyar s debreceni milieu az, amely a főntebb említett szegény ifju muzulmán-szerb érzés s gondolkodásbeli eltévelyedését előttem legalább némileg, megbocsáthatóvá teszi.

Vajha azonban a mondottak a Julián-egyesület vezetőségénél s debreceni képviselőleténél visszhangra találnának, hogy a dologgal többet foglalkoznunk ne kellene. Mert különben kötelességünk volna.

Fülöp Béla.

Panaszkodnak és dicsekednek az ellenzéken

A képviselőház ülése

Az ellenzéken már hónapok előtt fenyegettek, hogy nyár ide, nyár oda ők beszélni fognak minden javaslat ellen, ami a képviselőház elé kerül, akár van mondanivalójuk, akár nincs, akár jó az a javaslat és szükséges még ő szerintük is, akár nem. De ők beszélni fognak, hogy beszéljenek a kormány ellen. Ez náluk pártpolitika s az már egészen mindegy, hogy mit szól hozzá az ország érdeke.

És amikor egyelőre panaszkodtak, most minden fölszólalásukat, amely különben a tárgyhoz egyáltalán nem tartozik, a tárggyal össze nem függ, azzal töltik meg, hogy nekik nyáron át itt kell ülniök. De akármilyen lesz, ha — mint Apponyi mondta — „családapa kötelességüket kell is megszegniök”. Először azonban panaszkodnak, hogy azután családapai kötelességeik terhére is dicsekedhessenek.

Az ülés lefolyásáról egyébként fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Beöthy Pál elnök 10 órakor nyitotta meg az ülést. Az elnöki előterjesztések után jelenti, hogy az igazságügyminiszter kíván felszólalni.

Balogh Jenő igazságügyminiszter: Az ellenzék szónokai többször hangoztatták, hogy a kormány részéről senki se szólal fel. Ez időszerűtlen és megokolatlan. Tüzetesen akar reflektálni az elhangzott beszédekre. Apponyi 1913. novemberében ünnepélyes deklarációt olvasott fel, amelyben kijelentette, hogy az ellenzék a rendes parlamenti munkát lehetetlennek tartja; ellenben hogyha fontos alkotmánybiztosítékot vagy közszabadságot veszélyeztető, vagy anyagi romlást hozó törvényjavaslatokról van szó, akkor felemeli szavát. (Ugy van a baloldalon.) Ezt az elvet az ellenzék elhagyta. (Nagy zaj.)

Sümegei Vilmos: Mi nem változtatjuk elveinket. Ön egy köpönyegforgató reakciónárius szabadkőműves.

Balogh Jenő igazságügyminiszter: A javaslat nem fenyegeti az alkotmányt és a közszabadságot. Ezután védekezik az ellen, hogy nem készítették elő tüzetesen a javaslatot, sorra veszi a szónokokat, akiknek beszédjéből azt igyekezik megállapítani, hogy a javaslat kellő előkészítésében részesült. Ezután arról beszél, hogy a polgári törvénykönyv tárgyalására kiküldött bizottságban az ellenzék nem vett részt. A szónokok egész bünlajstromot vetettek a kormány szemére, mert nem törődik az állami alkalmazottakkal, hogy a bíróságokat elhanyagolja. Ezzel szemben ő a való tényállást adatokkal világítja meg. A bírák és ügyészek személyi járandóságaira 4.648,000 koronával többet fordítottak ezidén, mint 1912-ben. Ez mutatja, hogy a kormány eléggé szívén viseli a bírósági alkalmazottak érdekeit. Ami az előléptetési viszonyokat illeti, szintén számokra hivatkozik, arra, hogy 1912-ben 716 igazságügyi alkalmazott lépett elő, 1913-ban pedig 1830. A várakozási idő szintén megrövidült, 1912-ben 3 és fél év,

szervezett, ami jó hatással volt az előléptetést 1 év és 2-3 hónap. Tavaly 90 új állást tési viszonyokra, úgy hogy lehetővé teszi még az idén, hogy 600 bíró lépjen elő magasabb fizetési osztályba. Az egyik szónok a kormány szemére vetette, hogy e javaslattal nem oldják meg a végrehajtói kérdést. Megállapítja, hogy ez nem tartozik a javaslathoz, hanem az igazságügyi szervezeti törvénybe. A kormány tüzetesen foglalkozik a végrehajtói kérdéssel, csak hogy ez nagyon komplikált súlyos pénzügyi terhet róna az adózó polgárokra. Nem helyes megoldás az államosítás, mert a visszasságokat nem szüntetheti meg. Felhántják, hogy az ügyvédek érdekében a kormány nem tesz semmit. Konstatálja, hogy 1 és fél év alatt 63 ügyvédet nevezett ki bírónak, főjegyzővé és több száz ügyvédjelöltet tett át a járásbírókhoz és törvényszékekhez joggyakornokokká, jegyzőkké. A kormány iparkodik az ügyvédek érdekét előmozdítani, s jelentős lépés, hogy a központi járásbírók szeptemberben megkezdik működését. Örvend, hogy szociális téren is közreműködhet az ország javára. Az előkészítésre és pénzügyi részre vonatkozó kérdésekkel nem foglalkozik, kijelenti, hogy az ellenzéknek az előkészítésre vonatkozó állításai alaptalanok. (Hosszas éljenzés és taps a jobb oldalon.)

Apponyi Albert gróf: Helyesli, hogy Balogh Jenő is felszólalt, mert a kontradiktórius eljárás felel meg a parlamenti szellemnek. Helyteleníti az illetékemelés, amely rejtett adóemelést. Az állam tartozik ingyen ellátni a polgárok ügyeit. Ugy az illeték, mint a szeszadó is immorális. Helytelen dolog, hogy míg az egész ország küzd az alkoholizmus ellen, addig az állam a szeszt monopolizálja és szeszkontingenseket ajándékozik. Nem kíván az ellenzék a kormánytól előzékenységet, csak meg ne fosszák jogaitól.

Rakovszky István: Aljas fogásokkal.

Főlkialtások: Rendre! Rendre!

Apponyi Albert gróf: Különös, hogy nyári tanácskozáson kényszerítik az ellenzék arra is, hogy megszegjék családapái kötelességeiket. De az ellenzék nem tágit s a javaslatokat megbuktatja.

Sághy Gyula: A kormány semmibe sem veszi a pogéretet. Küzdeni fog a javaslat elveszi a jogéretet. Küzdeni fog a javaslat el

Jaczkó Pál a javaslat érdemi részével foglalkozik.

Délután kettőtől háromnegyed háromig szünet volt.

Szünet után

Daczkó Pál folytatta beszédét.

Trey János, Kelemen Samu, majd Egri Béla beszélt.

A három árva

Borsiczky Oszkár, Ferenc Ferdinándnak kilenc éven át magyar tanítója, a győri kat. fininternátus igazgatója a multkor érdekes apróságokat mesélt el a trónörökös és családja életéből.

Most az árván maradt kis főhercegi gyermekekről mondott kedves intimításokat.

A trónörökösök végtelenül szerették az apróságokat és nagy gondot fordítottak nevelésükre. Bécsben, Belvedereben, Konopistban, mindenütt külön lakosztálya volt a gyermekeknek. Rendesen a kastély legrejtettebb szárnya. Zsófiának nevelőnőjével együtt külön szobái voltak, ugyszintén a két kis fiúnak nevelőjükkkel együtt.

Este, vacsora után, mikor a gyermekek nyugodni tértek lakosztályaikba és elbucsztak szüleiktől, a szülők mindig megígérték, hogy fellátogatnak hozzájuk s a gyermekek addig nem is aludtak el, míg az ígéretet a fenséges szülők be nem váltották.

A szülők azután mindig felváltva látogattak meg a gyermekeket. Míg a hercegasszony Zsófiánál időzött, addig a trónörökös a fiukat látogatta meg és azután cseréltek. Megtörtént nem egyszer, hogy kétszer, háromszor is ismételték a cserét s a kedves hosszú bucsuz-

Elnök este hat órakor megszakította a vitát s annak folytatását holnap délelőtre tűzte ki.

Főolvaszták ezután az interpellációskönyvet, amelybe eddig hat interpellációt jegyeztek be. Az interpellációkra délután öt órakor kerül a sor.

A belgrádi események

Hartwig temetése

A belgrádi rémhírek nyomán feszült figyelemmel kísérte mindenki a mai belgrádi eseményeket s azt, vajjon mi következik be az orosz követ temetése alkalmából. Szerencsére a kritikus nap csöndesen mult el és a rémhírek nem váltak valóra semmiben sem.

A mai eseményekről a következő táviratok számolnak be:

Miért maradt el a pogrom?

Mikor **Giessl** báró hiteles forrásból értesült arról, hogy a már több ízben említett orosz anarkisták a követség palotáját levegőbe akarják röpteni, **Pongrácz** gróf követségi titkár nyomban elküldötte **Pasics** után azaz a meghagyással, hogy addig ne nyugodjék, amíg meg nem találta és személyesen nem adja át neki az üzenetét, amelyben sem kérelem, sem az aggodalom kifejezése nem volt. **Csupán arra szorítkozott Giessl, hogy értesítse a miniszterelnököt arról, hogy hiteles tudomással bír arról a galád merényletről, amelyet a monarchia alattvalói és főleg a követségi palota ellen terveznek az orosz anarkisták és komitások, akik közel kétszázan érkeztek erre a napra Belgrádba.**

Pasics nagyon megijedt, mert egy szót sem felelt **Pongrácz** grófnak.

Most utólag derült ki, hogy miért maradt el a merénylet és a pogrom.

A katona-párt, a királygyilkosokkal és az országban mind nagyobbodó ellenzékkel **Pasics** ellen szövöttek és ezek akarták inszenálni a pogromot. A megbeszélés szerint úgy volt elhatározva, hogy három rakétát eresztenek fel tizenegy óra tájban. Az első rakéta explodálása erős vörös lánggal végző-

dött. Tizenöt perc múlva kellett volna következnie a másodiknak s ugyanennyi idő multán a harmadiknak. *Minthogy sem **Pasics**, sem **Protics**, a belügyminiszter, sem a rendőrprefektus kellő időben nem tudták megtalálni az orosz anarkistákat, csak az első rakétajelzés után vették körül csendőrkordonnal a merénylőket és így maradt el a másik két rakétajelzés.*

Ez a kontemplált merénylet elmaradásának hiteles története. Éjféltől már megkettőzött rendőrjáratok cirkáltak a városban, a prefekturán készenlétben volt az egész őrség, de apróbb tüntetéseken kívül, amelyet a kalimegdánból hazatérő fiatalok rendezett, nagyobb rendzavarás nem történt.

Giessl báró a pogromról.

Giessl **Vladimir** báró belgrádi követünk a pogrom rendezéséről ezeket mondta egy hírlapírónak:

— Vasárnap délután fél öt óra tájban egyszerre több helyről is hírt kaptam arról, hogy a követségi palota és a Belgrádban lakó osztrák-magyar alattvalók ellen bombákkal felfegyverkezett komitások merényletet terveznek. Azonnal magamhoz kérttem **Pongrácz** gróftól, akinek utasítást adtam, hogy okvetlenül beszéljen **Pasics**csal, keresse mindenütt a városban s akárhol találja is, közölje vele, hogy védelmet követel az osztrák és magyar alattvalók számára. A követségi titkár utján figyelmeztettem **Pasics**ot, hogy őt tessez felelőssé az esetleges következményekért. **Pasics**ot figyelmeztetésem nem lepte meg nagyon, ő maga is tudott arról, hogy készül valami. Hiszen ezt másnap be is vallotta nekem. —

— Nekem, mint belgrádi követnek, ezek után az volt a kötelességem, hogy a veszedelemre felhívjam itt élő alattvalóink figyelmét. A követségi személyzet végigjárta a várost és az osztrák és magyar honpolgárokkal közölte, hogy személy- és vagyonbiztonságuk érdekében kívánatos, hogy a vasárnapi éjszákát lehetőleg Zimonyban töltsék vagy pedig a követségre jöjjenek, ahol gondoskodás történik róluk. A követség személyzetének meghagytam, hogy nincs ellenvetésem az ellen, ha azok, akik családtagjaikkal exterritoriális

— Ez bizonyosan Franciaország s ennek azért van ennyi adóssága, mert köztársaság.

A szolgaszemélyzettel szemben mindig udvariasak és szivesek voltak. A szolgák is végtelen szerették a gyermekeket s meg volt engedve nekik, hogy a szeretet is mutassák. E szeretetet a gyermekek hasonlóval viszonozták. A kis **Zsófia** a dajkáját nem egyszer meg is csókolta.

Ha a szülők nem voltak otthon, a gyermekek nagyobbabású játékokat rendeztek, amibe belevonták a szolgaszemélyzetet is. — Egy-egy ilyen játékban sokszor tizenöt, huszan résztvettek s a résztvevők a játék végén mindig megkapták a hálás köszönetet.

A sétakocsizások alkalmával gyakran átkocsiztak a szomszéd falvakba. Ilyenkor azután ott megálltak, leszállottak s az elősiető gyermekek között cukrokat osztogattak szét.

Az ilyen átrándulásokra mindig előre készültek s jócskán felszerelték magukat cukorral. A kis cseh gyerekek pedig örömmel kapkodták szét a főhercegi ajándékokat s hálásan csókoltak kezét a kicsinyeknek. Otthon azután boldogan mesélték, hogy milyen örömet szereztek a parasztyerekeknek s hogy azok még kezét is csókoltak érte.

Jaroslay Thurn gróf, a gyermekek mostani gyámja, rendes vendégei közé tartozott a trónörökösöknek s ha Konopistba ment, mindig magával vitte a gyermekeket is.

területen laknak, Zimonyba mennek át. Így is történt. *Nálunk a követségen negyvenöt ember hált, sokan szállókban béreltek szobát, mások pedig az utolsó hajójárral Zimonyba mentek.* Zimonyban, mint hallom, egész éjszaka bizonytalanságban voltak az emberek, de hát nem történt semmi sem, illetőleg *erélyes figyelmeztetésem folytán elmaradt az, amit terveztek.*

— Ma délután kaptam Vukovics zimonyi rendőrfőnök értesítését, hogy *két orosz anarkista Kragujevácból Belgrádba jön, hogy a követségi palotát felrobbantsák.* Ezekon kívül is vannak készülő merényletekről értesüléseim, lehet, hogy *a holnapi temetés után is lesz valami,* de hát egyebet nem tehetek, minthogy tudomásul veszem a dolgokat s felsőbb helyen jelentést teszek róluk. *Én katona vagyok és nem félek, de kötelességemet teljesíteni fogom és megvédem osztrák és magyar honpolgáraink érdekeit.* Más eszköz, mint a szerb kormány felelősségre vonása, nem áll rendelkezésemre. A hangulat izgatott, *engem mérgekeverőnek és gyilkosnak nevezett el a szerb sajtó és a hihetetlen izgatásnak pogrom lett volna a következménye.* Most, e pillanatban csend van, hogy meddig, azt nem tudhatom. Mi készen vagyunk minden eshetőségre s én igazán szeretném, ha *már túl lennék a bizonytalanságon.*

Nyugalom Belgrádban.

Bécs, július 14. Belgrádból az a jelentés érkezett ide, hogy *az osztrák és a magyar alattvalók biztonsága nincs veszélyeztetve.* — Nyugtalanásra semmi ok nincs. A monarchia nem tér el elfoglalt álláspontjától. Bevárja a szarajevói vizsgálat eredményét s *bizonyítékokkal a kezében kezdi meg akcióját Belgrádban.* Giessler báró belgrádi követünk tegnap kimerítő utasítást kapott a külügyminisztertől s belátására bízták, hogy szükség esetén minő eszközöket alkalmazzon az osztrák és a magyar alattvalók védelmére.

Hartwig temetése.

Belgrád, július 14. Ma délelőtt kilenc órákor ment végbe Hartwig Miklós, Oroszország belgrádi követének temetése. A szerb főváros hétfő óta gyászpompában van. Nincs ház, amelyen ne lenne fekete zászló.

A kis főhercegi gyerekek kitörő örömmel fogadták az egykori unokatestvéreket, hisz különben mindig csak felnőttek között éltek. Az unokatestvérekkel azután eljátszogatnak sokáig örömmel, boldogan s csak akkor szomorodtak el, mikor a játszópajtásoknak távoznunk kellett már.

Borsitzky Oszkár a szörnyű tragédia után sietett felkeresni a gyermekeket vigasztaló soraival, mikben részvétét is fejezte ki. Nemesak, mint atyjuk kilenc éven át magyar tanítója, hanem mint pap is szomorú kötelességének tett eleget, mikor a gyermekekhez intézett levelével igyekezett enyhíteni fájdalmukat.

A levélre Sophie válaszolt. Egyszerű feketeszegélyes levél, a címzése határozott szép női írás. Ilyen írás borítja be a kis levél négy oldalát. Mély vallásos lelkiületükre megható világot vetnek a sorok.

„Lieber bácsi” a megszólítás.

A kedves hangú német levélben Sophie öcsesei nevében is köszönetet mond Borsitzkynak a részvétért és vigasztalásért.

„... mérhetetlen a fájdalmunk — írja — de marad részünkre mégis egy igen nagy vigasztalás abban a gondolatban, hogy szüleink az örökkévalóság kiűszöbét nem lépték át előkészületlenül és hathatós közbenjáróink lesznek az Üdvözítőnél...”

A levél aláírása: *Hohenberg Sophie.*

Az orosz követségre nagyszámmal érkeztek a koszorúk. A legtöbbjét szerb nemzeti színű szalag díszíti. Giessler Vladimir báró követ is hatalmas babérkoszorút küldött, amely talán valamennyi koszorú között a legimpozánsabb.

Ma reggel, már hat órákor felvonult az utcákra a katonaság, két gyalogezred, a lovaság és a tüzérség a Konak-utcán, a Terezián állott fel, míg egy üteg a Kolimejdánvárhoz vonult a díszlövészek leadására.

A konak előtt, amely éppen szemben van az orosz követségi palotával, a királyi gárda kék dolmányu, fekete süvegű testőrei állottak fel. Az összes üzletek zárva voltak, a forgalom szünetelt és az utcákon amerre a temetési menet elvonult, ezerszámra állt a nép.

Nyolc óra óta szakadatlanul érkeztek az orosz követségi palota elé a küldöttségek. Belgrád összes notabilitásai, a szerb kormány, a tisztikar, a szkupstina tagjai talpig feketében a ravatalos terem körüli termekben tartózkodtak. Néhány perccel kilenc óra előtt érkeztek a diplomáciai testület tagjai. Általános feltűnést keltett, amikor A. 66. jelzésű automobiljában megérkezett Giessler Vladimir báró követ, Stork lovag követségi tanácsos, Gellingén őrnagy, katonai attasé és Radinszky Vladimir osztrák-magyar főkonzul kíséretében. A gyászházban együtt volt az osztrák-magyar követség és konzulátus tisztikara teljes számban.

Pontban kilenc órákor érkezett meg a szemközti konakból Sándor trónörökös-régens; utána György és Pál hercegek. A trónörökös megérkezése után megkezdődött a gyászszertartás, amelyet a metropólita végzett nagy segédlettel. Féltenegy órákor véget ért a szertartás. Az utcákon katonai vezényszavak hangzottak el és az orosz hadilobogóval letakart ércokorsót a hatlovas gyászhintóra tették.

Hatalmas katonai gyászpompával kísérték Hartwigot utolsó útjára. Az utcákon — orosz ritus szerint — égő gyertyákkal álltak az asszonyok. A menet végig kigyózott a széles Mihály-fejedelem-utcán és csak déltájban ért ki a temetőbe, ahol ismét beszentelték a holttestet. Sándor trónörökös az egész uton gyalog ment a gyászkocsi után.

A plébánost meg akarta ölni a fivére

A züllött testvér rablógyilkos merénylete

A Nógrádverőce község plébánosának, Friedrich Sándornak elzüllött öcsese, Friedrich Lajos a múlt héten éjjel betört a plébános irodájába, hogy kirabolja és megölje a bátyját. A plébános az iivegesörömpölésre kiugrott a hálószobájából ablakán s Walcz Rezső kántortanítóhoz menekült, aki öcsésével, Walcz Béla fővárosi tanítóval sietett vissza a plébános lakására. Ovatosan behatoltak a szobába, ahol a betörő dolgozott. Mikor a plébános szemtől-szembe megpillantotta a betörőt, kétségbeesetten felkiáltott:

— *Jézus Mária, ez az öcsém* — mondta olyan hangon, mint akit a legrettenetesebb csapás sújtott, majd megfordult és elmenekült egyik ismerőséhez, Walcz András kőműveshez.

Friedrich Lajos ezalatt nem is várta meg, hogy a két tanító közelébe jusson, hanem forgópisztolyát *háromszor egymásután elsütötte.* Mikor Walcz Béla látta, hogy az elszánt ember fegyverét használja, gyorsan leguggolt és elkapta a lövedező betörő térdét. Erre a betörő *még kétszer egymásután elsütötte a fegyvert.* A legutolsó lövés talált: a golyó Walcz Rezső tenyerébe furódott. Mikor a negyedik lövés eldurant, Walcz Rezső is szükségének látta, hogy fegyverét használja, mert a helyzet kritikussá vált: célbavette

Friedrich Lajost, akit *a lövés a fején talált.* A két tanító azután egyesült erővel lefogta a rablót, revolverét elvették és mindaddig lefogva tartották, amíg segítség nem érkezett.

Csakhamar csendőrök jöttek, akik megkötözték a betörőt, ki csak könnyebben sériült meg. A tanító sérülése súlyosabb, beszállították egy budapesti klinikára.

Friedrich, akinek zsebében 207 korona rablott pénzt találtak, elmondta a csendőrök előtt, hogy ki akarta rabolni és meg akarta gyilkolni a bátyját. Beszállították a balassagyarmati ügyészség fogházába.

A Mutual sikkasztója Debreczenben járt

Letartóztatták Budapesten

Megemlékeztünk arról a nagyarányú sikkasztásról, amit Dörfler Géza, a Mutual pénztárosa követett el. Dörfler 90 ezer koronát sikkasztott és megszökött. A fővárosi rendőrség megtudta, hogy a sikkasztó Érmihályfalva közelében a cselédjé szüleinél rejtőzött el. — Mire a detektívek Érmihályfalvára értek, Dörfler már utban volt vissza Budapestre és a keleti pályaudvaron este 6 órákor letartóztatták. Dr. Sándor László rendőrtanácsos hallgatta ki, akinek ezeket mondta:

— Mikor a malomnál elvesztettem a vagyonomat, ismét a Mutual-hoz kerültem. — Folyton az a cél lebegett előttem, hogy az elvesztett pénzt visszaszerezem, mert tudtam, hogy a fizetésemből sohasem fogok tudni annyit megtakarítani. Feleségemre és gyermekemre gondoltam: *20,000 koronát akartam szerezni.* Két és fél évvel ezelőtt mentem a börzére. Ugy az áru — mint az érték-tőzsdén játszottam. Három börzeügynök környékezett meg, ezek csábítottak a játékra. — (Meg is nevezte a három tőzsdeügynököt.)

— *Huszezer koronát akartam nyerni és 9,000 koronát vesztettem.* — Mikor rájöttek, hogy sikkasztó vagyok, elvesztettem eszemet. Kétségbeesésemben bolyongtam mindenfelé. A péntekről szombatra virradó éjszakát a Hírvösvölgyben, a Balázs-féle vendéglővel szemközti erdőben töltöttem el. Szombaton felkerestem az anyám sírját. Délután öt órákor elutaztam Párkányánára, ahonnan hidon átmentem Esztergomba. Este visszajöttem Budapestre. Vasárnap éjjel a keleti-pályaudvarról *elutaztam Debreczenbe, onnan Érmihályfalvára.*

Hétfőn este türelmetlenül vártam Érmihályfalván a pályaudvar melletti vendéglőben. Az Est-et. Reszketve olvastam el a tudósítást s mikor láttam, hogy mindent felfedtek és még szerencsétlen, ártatlan feleségemet is bajba sodortam, elhatároztam, hogy *visszatárazom Budapestre és önként jelentkezem.* — Az volt a tervem, hogy a pályaudvaron szólak az első rendőrnek, megmondom neki, hogy én vagyok az a Dörfler és tartóztasson le. A detektívek azonban megelőzték ebben.

— Csak egyetlen kérésem van, tanácsos ur. *Bocsássák szabadon a feleségemet, ő ártatlan, ő nem tudott a büneimről,* bár tudott volna, akkor megakadályozta volna, hogy ennyit sikkasztzak. *Könyörgöm, ereszszelek haza egyetlen gyermekünkhöz!*

Sándor László rendőrtanácsos utasítást adott Stenger fogalmazónak, hogy *bocsássa szabadon Dörfler Gézánét,* egyben engedje meg, hogy a férj és feleség találkozassék.

Ezután megrázó jelenet játszódott le a főkapitányság épületében. Mikor a hitvesek szembe kerültek egymással, a sánta ember *elvágtatott a padlón,* leborult felesége lábai elé, átfogta térdét és fuldokló zokogás közt, esdeklő hangon így rimázkodott:

— Drága, egyetlen! Bocsáss meg!

Az asszony *szótlanul összeesett s rázuhant férje testére.* Így feküdtek egymás mellett néhány másodpercig, migaztán *mind a ketten elájultak.* A rendőrök orvosért futottak, aki eszméletre térítette a házastársakat. Később Dörflerék már megnyugodtak, a férj biz-

tatta feleségét, hogy nem kell elcsüggedni, — csak vigyázzon a gyermekre.
Dörflert letartóztatták, feleségét ellenben, aki tegnap óta őrizetben volt, szabadon bocsátották.

Álhírek Burián báró boszniai missziójáról

A miniszterelnök Bécsben

Politikai körökben napok óta Bécsből eredt hírek terjedtek szét arról, hogy Burián István báró lemond állásáról és fontos missziót vállal Bosznia kormányzásában. Ezzel hozták kapcsolatba Tisza István gróf bécsi látogatását is.

Mindezekről egy estilap bécsi hírek kapcsán ezeket írja:

Burián boszniai szerepe.

Ritkán olvasható a felség személye körüli miniszter királyi kihallgatásáról oly sokféle jelentés, mint ahány mostanában báró Burián legutóbbi ischli kihallgatásáról volt olvasható. Ma reggeire gróf Tisza István miniszterelnök is Bécsben termett és, mint szintén félhivatalosan jelentik, megérkezése után nyomban hosszabb megbeszélést folytatott báró Burián Istvánnal, a felség személye körüli miniszterrel, aki Isschlből tegnap este érkezett vissza Bécsbe. Buriánnal való tárgyalása után Tisza hosszabb ideig tanácskozott gróf Berchtold külügyminiszterrel és még ma Budapestre tér vissza.

E kihallgatások és tanácskozások nyomán egyre erősebben kezdtek hiesztelni, hogy Burián a királyi kihallgatáson öfelségének felajánlotta tárcájáról való lemondását és a legközelebbi időben fontos szerepet vállal Bosznia ügyeinek rendezése körül. Hogy mi lesz ez a misszió, amelyre vállalkozik, arra nézve eltérők a vélemények. Azt mondják, hogy egyelőre felosztják a bosnyák tartománygyűlést és a törvényhozás hatáskörét reá ruházzák Buriánra, aki királyi biztos vagy hasonló megbízatással vezetné Bosznia kormányzását. Egész határozatlanok az erre vonatkozó hiesztelések, de komoly politikai körökben mint legközelebb várható eseményről tényleg beszélnek róluk.

Ezzel szemben egy bécsi lap munkatársa a következőket telefonálja:

Ischli, július 14. Itteni jól értesült helyen kijelentik, hogy a Budapestben báró Burián lemondásáról elterjedt hírek minden alapot nélkülöznek és hogy itt senki sem tud arról, hogy báró Burián le akar mondani. A miniszter kihallgatása mindenféle nagy feltűnést keltett és természetesen mindenféle kombinációkat fűznek ehhez a kihallgatáshoz. A lemondásról szóló hír sem egyéb ilyen kombinációnál, amely azonban teljesen tarthatatlannak bizonyult.

Tisza gróf Bécsben.

Bécs, július 14. Tisza István gróf miniszterelnök ma reggel Bécsbe érkezett s a Magyar házba szállt meg. A miniszterelnök tegnap este telefonmeghívást kapott Bécsből a külügyminisztertől, hogy sürgősen utazzék föl. Hír szerint tegnap igen fontos jelentések érkeztek Belgrádból Gieszl báró követünk-től. A miniszterelnök féltizkor a külügyminisztériumba hajtattott s ott hosszan tárgyalt Berchtold gróf külügyminiszterrel. A miniszterelnök még ma éjszaka visszautazott Budapestre.

A miniszterelnök Berchtold gróf külügyminiszterrel folytatott tárgyalása során megállapodott abban, hogy tekintettel arra, hogy a miniszterelnök a képviselőházban tett legutóbbi nyilatkozatában igen óvatos kijelentéseket tett, a holnapi interpellációra adandó válaszában részletesebben fog foglalkozni a szarajevói eseményekkel, a belgrádi riasztó esettel és meg fogja cáfolni azokat a hieszteléseket, amelyek a monarchia részéről tendő intézkedéseiről keltek szárnyra.

Károly Ferencz József debreceni zászlóalja

Mint ismeretes, Károly Ferencz József főherceg, az új trónörökös, a debreceni 39-ik közös gyalogezred ezredese. A tiszta hajdusági fiukból álló ezred első zászlóaljának a parancsnoka a trónörökös, akit a legénység rajongásig szeret.

Nem érdektelen ismertetni, hogy a trónörökös zászlóaljának kötelékébe mely tisztek tartoznak. Alább adjuk az első zászlóalj tisztikarának a névsorát, akik jelenleg az új trónörökös közvetlen katonai alárendeltjei:

A trónörökösnek, mint zászlóaljparancsnoknak a segédtisztje Pintér Ferenc főhadnagy. Pintér az egyetlen katonai referens, akit a főherceg nagyon kedvel, mindenüvé magával visz és vele gyakorolja a magyar nyelvet is.

Az első század parancsnoka Waldhauser Rezső százados. Beosztott tisztek: Verbói Szilva Ferenc főhadnagy, Matiegka Vilmos és Gustovic Artur hadnagyok.

A második század parancsnoka Hiller Rezső százados. (Schönaich volt hadügyminiszter egykori személyi segédtisztje.) Beosztott tiszt Nemes Tornycs Ödön főhadnagy.

A harmadik század parancsnoka: Valentic Fülöp százados. Beosztott tisztek: Herman Géza főhadnagy és nemes Palik Brunó hadnagy.

A negyedik század parancsnoka: Seydl Rezső százados. Beosztott tisztek Pokorny Dániel főhadnagy, Kindlovics József és Herditzky Jenő hadnagyok.

Bécs, július 14. Katonai körökben híre jár, hogy Károly Ferencz József főherceget, akit csak májusban neveztek ki alezredessé, szabadságának letelte után fölmentik a szolgálatól. Károly Ferencz József normális körülmények között csak 1915. novemberében, vagy 1916. májusában lett volna ezredes, most jóval hamarabb lép elő ezredessé és lesz ezredtulajdonos.

Színház

* Bajban a vidéki színészet. Fővárosi tudósítónk jelenti: A vidéki színházigazgatók panaszkodnak, hogy soha olyan rossz esztendőjük még nem volt, mint az idej. A társulatok egymásután jutnak a legsiralmasabb helyzetbe és a kultuszminisztériumhoz mindig többen fordulnak segélyért. A vidéki igazgatóknak nemcsak az a panaszuk, hogy rosszak a bevételeik, hanem azt is fölpanaszolják, hogy a kultuszminisztériumban nem törődnek velük, ridegen és szűkkeblűen intézik az ügyeiket és komoly támogatásra nem számíthatnak a minisztérium részéről. Majorovszky Pál dr. miniszteri tanácsos, a színházi ügyek vezetője egy újságíró előtt a következő felvilágosítást adta:

— A gazdasági viszonyok hatását természetesen megérzik a vidéki színházigazgatók is, akik az idén valóban rosszabb helyzetben vannak, mint máskor. A minisztérium kulturális ügynek tartja a vidéki színészet fejlesztését és megerősítését és ezért mindent elkövet a bajba jutott társulatok szanálására. A legutóbbi tönkrement két társulatnak is jelentékeny összegű segélyt osztottunk ki. Hogy mi szűkkeblűek volnánk a társulatokkal szemben, az nem áll, ellenkezőleg, minden lehető megteszünk az érdekükben. Külön nagyszabású segélyezési akcióról nincsen szó.

Inzultáltak a derecskei rabbit

Affér a pap és a hívő között

A közeli Derecske község zsidó lakosságát napok óta forró izgalomban tartja egy sajnálatos affér, amely a község rabbija és a hitközség egyik előkelő tagja között történt szombaton. Az affér, amelynek a bíróság előtt lesz folytatása, *inzultussal* végződött. Derecskei tudósítónk így írja le az esetet:

Derecske zsidó hitközségének Schreiber Sámuel a rabbi. A papot néhány hónappal ezelőtt súlyos csapás érte. Hítvesén, akit rajongással szeretett, az elmezavar tünetei kezdtek mutatkozni, úgy, hogy a szerencsétlen asszonyt elmeorvóintézetbe kellett szállítani. Schreiber Sámuel felesége tragédiája annyira lesújtotta, hogy kedélybeteg lett. A hitközségi tagok egy része ezért szeretne megszabadulni a rabbiától s nem riad vissza súlyosabb eszközöktől sem.

Szombaton a hitközség egyik tekintélyes tagja, Gold Zsigmond kereskedő a rabbit a templomban megsértette, mire a rabbi megjegyzést tett a kereskedőre. Gold Zsigmond fia, Gold József ezért a szombati istentisztelet után az utcán megtámadta a rabbit és *arculütötte*.

A súlyos inzultus a hitközség 80—90 tagjának a szemeláttára történt. A rabbi az inzultus után a körülállókhoz fordult, hogy tanuskodjanak mellette.

Derecskén a hitközség tagjai közt nagy visszatetszést keltett az affér, mert a rabbi inzultálását vallás-sértő cselekedetnek tartják.

Tudósítónk kérdést intézett az affér szereplőjéhez, hogy miképpen történt az eset. — A rabbi urral nem volt alkalmunk beszélni.

Gold Zsigmond így mondja el az esetet: — Schreiber Sámuel, a mi papunk, évek óta kedélybeteg. Vallási funkcióját nem végzi a hétköznapokon, a reggeli imáktól távol tartja magát és este sem a rendes időben jár a templomba. Pénteken este már nem győztük várni a rabbi urat s a templom gondnokának rendelkezésére kezdtük az istentiszteletet. Az istentisztelet már javában folyt, a mikor a pap belépett a templomba. — Látva, hogy ő nélküle fogtak hozzá az imához, mebotránkozotatón sértő szavakkal támadt Sternberg metszőre.

— Recéách, mamzer! — kiáltozta. — Én tiltakoztam a botrány ellen és ekkor engem is megsértett. Másnap a fiam megtudta, hogy a rabbi engem megsértett és amikor a szombati istentisztelet véget ért, a fiam az utcán felelősségre vonta a papot, hogy miért sérteget engem évek óta.

— Megjegyzem, hogy a papunknak évek óta az a mániája, hogy a metszőt meg akarja vágni és hogy én éjjel cigányokat küldök reá. Azt is állította rólam, hogy én őt kilós súlyokat dobálok utána.

Gold József ezeket mondta: — Szombaton meghallottam, hogy pénteken este a rabbi az apámat a templomban megsértette. Minthogy a papunk bennünket évek óta ócsárol és sérteget, elhatároztam, hogy felelősségre vonom s felszólítom, hogy szüntesse be a sértegetéseit. Szombaton, istentisztelet után az utcán megállítottam és így szól-tam hozzá:

— Nézze, rabbi ur, meddig fog még tartani, hogy ön bennünket a templomban mindig sérteget és durva kifejezésekkel megbánt?

A rabbi ur erre így szólt: — Ugy is van, ahogy mondtam! Ekkor a zsebéhez kapott s minthogy én hallottam, hogy ő Debrecenben járt browningot vásárolni, azt hittem, hogy valami idegrohamot kapott és fegyvert akar reám fogni. Én a rabbi urat eltasztítottam magamtól. Hogy arcul ütöttem volna, az nem felel meg a valóságnak.

— Hogy különben mennyire bosszuálló, arra nézve megemlítem, hogy neki kénytelenek voltunk a felfogadott metszőnk mellé még egyet felvenni, mert a vágását nem ette, de most már a másodikkal sincs megelégedve, ennek a vágását sem akarja emni és még bizonyítványt sem akar neki adni arról, hogy nálunk működött.

Nem kell bélyeg a munkások választási igazolványára

A kereskedelmi miniszter rendelete

A városokhoz most újabb leirat érkezett, amely az új választójogi törvény intézkedéseit magyarázza és utasítást ad, hogy a munkások részére a szükséges igazolványok bélyeg és díjmentesek.

A rendelet, amelyet Harkányi János báró kereskedelmiügyi miniszter adott ki, a következő:

A városi Tanácsnak

Debrecen.

Panasz tárgyává tetetett, hogy egyes elsőfokú iparhatóságok, illetve ipartestületek az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1913-ik évi XIV. t.-c. 73. §-át, amelynek értelmében a választók névjegyzékére vonatkozó összes kivonatokat, bizonyítványokat bélyegmentesen, díjtalanul kell kiállítani, figyelmen kívül hagyják és a névjegyzékre vonatkozó kivonatokat, bizonyítványok kiadását vagy megtagadják, vagy pedig az érdekelteknek azok kiállításáért bélyegköltséget, kiállítás díjat, sőt eljárási költséget is felszámítanak.

A most előadottakra való tekintettel a város tanácsát felhívom, hogy a hatósága területén működő elsőfokú iparhatóságot és ipartestületet haladéktalanul utasítsa, miszerint a törvény idézett szakaszának rendelkezéseit szigorúan tartásuk be és a névjegyzékre vonatkozólag kiállítandó bizonyítványokat, kivonatokat és egyéb okiratokat a netáni vizsgálás kikerülése céljából a következő záradékkal lássák el:

Jelen bizonyítvány (kivonat vagy okirat) kizárólag a választói jogosultság igazolása végett az 1913-iki XIV. t.-c. 73. §-a alapján bélyegmentesen állíttatott ki.

Harkányi.

A rendelet alig érinti Debreczen város iparhatóságait, mert itt a rendeletben foglaltak szerint jártak el.

Az összeírás egyébként serényen folyik a városháza közgyűlési termében működő hét összeíró kiüldöttség előtt. A választók is mind sürribben jelentkeznek fölvetelre. A munkások, akiknek legnagyobb részét a munkaadók kötelesek bejelenteni, a bejelentések alapján kerülnek a névjegyzékbe, kevesebben jelentkeznek személyesen. A hétköznapi jelentkezés a munkásoknál nehézségekbe is ütköznék, amennyiben munkaidejükből veszítenének. De éppen azért számukra a vasárnapi összeírás alkalmas állanak rendelkezésre.

HIREK

— A trónörökös árvái Drezdában. Bécsből táviratozzák: Ferenc Ferdinánd trónörökös három árvája ma délelőtt a rendes drezdai gyorsvonattal tizenkét napi tartózkodásra Drezdába utazott. A fenséges árvákat gyámjuknak, Thun Jarosláv grófnak felesége, Chotek grófnő kísérte el. Az árvák Drezdából visszautaznak Chlumecbe.

— A tanács megtekintette az egyetemi építkezéseket. Kovács József, Körner Adolf, Magoss György dr. főügyész és Borsos József h.-főmérnök kíséretében kiinn járt az egyetemi építkezéseknél és megtekintette azt. Az építkezések szépen előrehaladtak s azok mai állapotából is következtetni lehet az egyetemi épületek órási méreteire.

— Gróf Khuen-Hédervárné a Vöröskereszt társelnöke. Mária Valéria főhercegné, mint a hivatalos lap közli, gróf Khuen-Hédervár Károlyné született Teleki Margit grófnőnek a magyar Vöröskereszt társelnökévé történt megválasztását nagy megelégedéssel tudomásul vette s a választást jóváhagyta.

— Kulin Imre bucsuzása. Kulin Imre, a debreceni kir. törvényszék köztisztviselője volt elnöke, akit a király most nevezett ki a kassai kir. ítélőtáblához tanácselnöknek, most végzi bucsulátogatásait. Ma Kovács József polgármesternél tett látogatást, akinél a város vezetőségétől is bucsut vett.

— A Vasutas Szövetség debreceni körülete július 19-én tisztújító közgyűlést tart, melynek előkészítése már nagyban folyik. A közgyűlésen a központ egész vezetősége Hausser Ksod vezérigazgató-helyettesével az élén résztvesz. Az elnöki tisztségre Fekete Zoltán drt, a jogügyi osztály helyettes-főnökét sikerült megnyerni, aki a vasutas körökben igen nagy népszerűségnek örvend és a debreceni társadalomnak is általánosan becsült tagja. A közgyűlést megelőzően a polgári-lövöldében ismerkedési-est, délben pedig banket lesz, amelyen előreláthatólag városunk előkelőségei is résztvesznek.

— Kinevezés. A pénzügyminiszter Kospasz Béla adótitkár, a debreceni adóhivatal egyik kiváló és nagyképzetségű tisztviselőjét főtisztvé nevezte ki.

— Telbisz Károly meghalt. Temesvárról táviratozzák: Ma délben távirat érkezett Temesvárra Pörschachból, mely azt jelentette, hogy Telbisz Károly udvari tanácsos, Temesvár években át volt polgármestere ott ma reggel hirtelen meghalt. Telbisznek régebbi idő óta cukor és szivbaja volt, de még ma reggel levél érkezett tőle Pörschachból, hogy nagyon jól érzi magát. A levél megérkezés után két órával érkezett meg leányához a távirat, melyben Telbiszné férje halálát közölte.

— Agyonverték kártyázás közben. — A hajduböszörményi rendőrség ma délben telefonon jelentette a debreceni kir. ügyészségnek, hogy kártyázás közben az egyik kormában eddig ismeretlen tettesek úgy megverték Lévai Imre földművest, hogy a szerencsétlen ember ma délelőtt belehalt sérüléseibe. A királyi ügyészség elrendelte az áldozat felboncolását, amelynek eszközlésére Horváth Arthur dr. törvényszéki orvos kitartott Hajduböszörménybe. Az ügyészség felhívta a hajduböszörményi rendőrséget, hogy nyomozza ki a tetteseket.

— Amerikába csónakon. Londonból táviratozzák: Egy Arborrow nevű ember Bridgport kikötőből elindult magakészítette csónakján, amelyen két évig dolgozott, hogy az Atlanti-óceán áthajózásával Amerikába jusson. Arborrow, kinek kiterjedt földbirtoka volt Amerikában, a csónakot egy kés, egy fűrész és egy kalapács segítségével építette. Maga szerkesztette a víz- és petróleum-tartályokat is. A csónakot hosszú időre ellátta élelemmel. Magával vitt 160 liter vizet és egy félmázsá kétszersültet. A kikötőben óriási tömeg gyűlt össze és lelkes tüntetés közben kívánt szerencsés utat Arborrownak.

— Elegáns girardi-kalapok Frank Testvéreknél a vármegyeháza mellett.

— Lelkészeválasztás Berettyóújfaluban. A Zih Sándor debreceni lelkésszé való megválasztásával Berettyóújfaluban megindult a mozgalom az új papválasztásra. A presbiterium legutóbbi ülésén kimondotta, hogy a berettyóújfalui lelkészi állást nem meghívás, hanem választás útján fogja betölteni. A jól jövedelmező lelkészi állásra igen sok pályázó lesz, de a küzdelem előreláthatólag Csutoros Elek clevelandi (Amerika) és Halász Imre adorjási lelkészek között fog eldőlni. Mindkettőnek számos híve van Újfaluban s így nagy választási harcra van kilátás.

— Lipcsei diákok Debrecenben. A lipcsei egyetem ifjúságának nagyobb csoportja, tanárok vezetésével augusztus közepén Magyarországra jön. A magyarországi tartózkodást egy hétre tervezik. Ez alatt az idő alatt a Corda Fratres nemzetközi egyetemi szövetség magyar osztálya gondoskodik a vendégek kalauzolásáról. A százhusz főből álló csoport először Budapestet tekinti meg, azután több vidéki várost is meglátogat. A programban Debrecen megtekintése is szerepel.

— Letartóztatott szinigazgató. Budapesti tudósítónk jelenti, hogy a pestvidéki törvényszék vizsgálóbírója tegnap letartóztatta Halász Alfréd szinigazgatót, az erzsébetfalvai szinintársulat igazgatóját. Halász Alfréd a múlt hónap 30-án, mikor az elsején esedékes gázi kifizetése volt soron, hirtelen eltűnt. A rendőrségnél ekkor Gabányi Jenő, a szinintársulat pénztárosa, akinek ezer korona óvadéka volt Halásznál, sikkasztás miatt följelentést tett Halász ellen. Halász, akit az anyagi gondok idegbeteggé tettek, Badenbe ment és onnan értesítette a feleségét, hogy egy Baden melletti szanatóriumban tartózkodik. Halászné Réti Pál színházi ügynökkel Badenbe utazott és a múlt hét végén Pestre hozta férjét. Gabányi Jenő ekkor feljelentést tett a rendőrségnél, hogy Halász Alfréd Budapesten van, mire a vizsgálóbíró elfogatta. Halász Alfréd föllebbezést adott be a letartóztatás ellen s azt vitatta, hogy Gabányi óvadéka csak szeptember 1-én fog lejárni. A vádtanács a napokban dönt ebben a kérdésben.

— A debreceni sertésszállás-telepek. — Ismeretes, hogy Debrecen város közigazgatási bizottságának kezdeményezésére a város tanácsa bizottságot küldött ki, hogy Debrecenben sertéskereskedelmi központ létesítése érdekében az összes érdekelt bevonásával az előmunkálatokat végezze el. A bizottság már tartott egy ízben tárgyalást, de akkor egyetlen értekezleten e fontos ügyet elintézni nem lehetett. Medgyaszay Miklós tanácsnok most intézkedett, hogy a bizottság mi hamarabb újból összeüljön s az eddigi intézkedéseket tárgyalja le.

— Katonai céllövészet. A debreceni 3. honvédegylete július hó 29-én reggel hét órától déli egy óráig a Sárkut-tanya melletti lötéren harcszerű céllövészetet tart.

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Szombán — július hó 15-én

SZÁSZ ILONA
utolsó bucsufellepte új műsorral és eljátsza
SZEGÉNY MAMUSKA
színpadi tréfát

RÉVÉSZ JENŐ
kabaré-művésszel, ki konferálni is fog.

Azonkívül a következő mozgóképműsor:
Marseille-től — Pórtsalidig. Panoráma felvétel.
Az üggetlen Fricot. Vigjáték.
A gyermekszív. Megható jelenetek
A jó üzlet. Humoros.
Polidor 13-ik párbaja. Bohózat.
Leó öngyilkos akar lenni. Kacagtató.
A végrejárt. Életkép.

Előadások kezdete 7 órakor, rendes, 9 órakor
mérsékelttel felemelt helyekkel.
Csütörtökön, pénteken — teljesen új műsor.

Gulliver

A prima
kaucsuk
cipősarok
a
kaucsuk sarkok
királya

egynél olcsó, mert kaucsukból készült.

— **Nijinskiék nem válnak.** Megirtuk tegnap a „Berliner Börsencourir“ híradása alapján, hogy Nijinski Vaszláv, a világhírű jellemtáncos, válni készül feleségétől, Pulszky Romolától, P. Márkus Emilia leányától. Most budapesti tudósítónk azt jelenti, hogy ez a hír nem való. Nijinski már Bécsben van gyermekágyat fekvő feleségénél, akivel felgyógyulása után Londonba utazik, ahol a Strauss Richard József legendájának főszerepét fogja kreálni.

— **Vitriol-merénylet az utcán.** Nyíri Ferencné, debreceni mosónő együtt élt Dóró Gábor napszámmal. Dóró a múlt héten elhagyta az asszonyt, aki erre elhatározta, hogy levitriolozza a napszámot. Szombaton éjszaka a Széchenyi-utcán megleste Dóró Gábort, aki a közelben posztoló 40-es számú rendőrhöz menekült oltalomért. A rendőr éppen akkor fogta le az asszony kezét, amikor a vitriolt rá akarta önteni a napszámra. A mérgező gallérjára és kezére ömlött. Nyírínét bevitték a főkapitányságra, ahol megindították ellene az eljárást.

— **14-es számú telefonon lehet az új fővárosi sört megrendelni.**

— **Halálos szerencsétlenség a fürdőn.** Hévízről táviratozzák: Schering János budapesti háztulajdonos, aki a Baross-utcai Madách-kávéház tulajdonosa volt, száz és száz fürdővendég szemeláttára tegnap a vízbe fulladt. Az ugynevezett tükör-fürdőben fürdött, mikor a közelében fürdőzők észrevették, hogy egy ur, aki a víz színén nyíló vizililiomok közt tapossa az iszapot, eltiúnt és nem bukkant fel. Segítségért kiáltottak, kislettek a partra, míg végre öt pernyi lőtás-futás után megjelentek a szolgák és kiemelték az eltiúnt urat: Schering Jánost. Mire az uszodába vitték, ahol már orvos várta, meghalt. A fürdőorvos, dr. Schulhof Vilmos a halottról megállapította, hogy a vízben szívészélhűdés érte s hogy halálát nem fulladás okozta. A módos ember nem volt egyik fürdőorvosnak sem a páciense s orvosi vizsgálat és rendelés nélkül használta a fürdőt. Felesége és a családja a szomszédos Keszthelyen nyaral, ahonnan Schering minden nap automobilon járt a fürdőbe. A szegény asszonyt rögtön értesítették a szerencsétlenségről és autón kihozták Hévízre. Boncolást követel, hogy tisztázzák a kérdést, vajon férjét csakugyan szívészélhűdés ölte-e meg vagy pedig a fulladás. A fürdővendégek között a halálos szerencsétlenség a legnagyobb izgatottságot okozta; a kiabálás, a mentés, az eset híre nagy tömeget csődített össze és a sokaság magából kikelve tárgyalta azt, hogy a közönség hiába követelte a magasra nőtt víz lecsapolását. Csupa beteg ember fürdik itt és a vízbe küldött betegek nem érik a fürdő fenekét. A partról senki sem figyelte a fürdőzőket és így történhetett meg, hogy csak nagy idő múltán került elő a mentő segítség. Az eset hatása alatt küldöttség alakult meg, a melynek id. Simonovics Elek volt a vezetője. Rögtön felkeresték a hercegi uradalom fürdőigazgatóságát, hogy a fürdőzők panaszait és követeléseit bejelentsék. De csak a titkár elé jutottak, aki meghallgatta a küldöttséget s arra kérte, hogy egy óra múlva jöjjenek vissza, mert a főtitkár és igazgató még nincs ott és csak ők adhatnak határozott választ. A küldöttség tíz perc múlva azt az értesítést kapta, hogy ne fáradjanak, mert a főtitkár addig Zalaegerszegré utazik és most nincs ideje.

— **Gyermek-kocsik,** kerti nyugágyak, uti kosarak és bőröndök legolcsóbb szabott árak mellett kapható Mentze Henrik újdonságok áruházában. Piac-utca 38. szám.

— **Családi dráma.** Miskolcra táviratozzák: Ifjabb Erdei Sándorné, egy huszonegy éves fiatal asszony, aki a férjétől különváltan él, tegnap a huga társaságában kiment a mezőre. Ott összetalálkozott a férjével, aki rátámadt és egy sarlóval összeszurkálta, aztán pedig a községbe futott és beleugrott egy kúthoz. A sekély vízben azonban nem merült el és a csendőrök élve kimentették és letartóztatták. A felesége nyomban meghalt.

Szt. Lukács-**Kristály** forrás
fürdői **ásványvíz**

— **Suffragette-bomba egy kápolnában.** Londonból jelentik: A Rosslan-kápolna papját már régebben figyelmeztették, hogy a suffragettek merényletet akarnak elkövetni a kápolna ellen, miért is a kápolnát minden éjjel őrizték. A suffragetteknek mégis sikerült az egyik ablakmélyedésbe elhelyezni egy bombát, amelynek kanócsát meggyújtották. A bomba fel is robbant, de nem tett kárt, mert az ablak erős dróthálóval van bevonva.

— **Öngyilkos uriaszony.** Szegedről táviratozzák: Dr. Rónay Józsefné, máv. fogalmazó felesége, ma délelőtt feltizenkettőkor Boldogasszony-sugárut 18. sz. alatti lakásán hasbalötte magát. A mentők súlyos sérülésével a közpórházba szállították. Az uriaszony egy levelet hagyott hátra, bátyjának címezve. Az öngyilkosság okát nem lehet tudni.

— **Kivégeztek egy rablógyilkos gyereket.** Párisból jelentik: Tegnap hajnalban végezték ki Nevers-ben a nièvre-i esküdtszék által halálraítélt 19 éves Robert Fabre-t, aki a múlt év május havának 11. napján rablógyilkosságot követett el. A párisi hóhér pribékjei éjjel két órakor láttak hozzá a vérpad felállításához. Három órakor már készen várta áldozatát a guillotin. A halálraítélt síhedermély álmában töltötte az éjszakát. Bódultságából még a vérpadot felállító hóhérlégények kalapácsolása sem riasztotta fel. Hajnalban, amikor az államügyész megjelent a cellájában, Fabre még mindig nyugodtan és olyan mélyen aludt, hogy úgy kellett felrázni fekhelyéről. Amikor meglátta utolsó perceinek hírnökét: Depret államügyészt, alig mutatott meglepetést. Szó nélkül engedte, hogy a hóhér elvégezze rajta a halálba induló bünyösök toletteljét. A védője bátorítani igyekezett a fiatal gyilkost, aki azonban a vigasztaló szavakat választólánul hagyta. A börtönőr egy pohár cognaccal kínálta meg. Fabre mohón ragadta meg a feléje nyújtott poharat és egy hajtásra kiitta a tartalmát, utána rágyújtott egy cigarettára. Mielőtt a vérpadra vezették, Fabre a börtön kápolnájában misét hallgatott és meggyónt, megáldozott. A síheder rablógyilkos nagy idegerőre valló nyugalommal indult meg a guillotinhoz vezető uton, csak amikor megpillantotta az öldöklő szerszámot, rázkódott össze. A pribékek villámgyorsan felnyalábolták, odakötötték a vérpadhoz, fejét a nyílásba illesztették és 5 óra 20 perckor tompa zuhanással csapott le Robert Fabre nyakára a nyaktilló kése.

— **Megrugta a ló.** Ma délelőtt a Halápról beszállították a debreceni közpórházba Mikászy György hat éves gyermekét, akit egy ló oly szerencsétlenül rugott meg, hogy a kisfiú életveszélyes belső sérüléseket szenvedett.

— **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték mai húzásán

30.000 koronát nyert: 78224.
10.000 koronát nyertek: 46069 88442.
5000 koronát nyertek: 38146 53513.
2000 koronát nyertek: 5243 56694 81382.
1000 koronát nyert: 7266.

Azonkívül kihúztak 500 és 130 koronás nyereményeket. A következő húzás holnap lesz.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Skerlec báró merénylői.** Zágrábból jelentik: Seffer Jakab középiskolai tanulót, aki májusban a nemzeti színház előtt báró Skerlec Iván ellen merényletet akart elkövetni és Herczigonya Rezső városi tisztviselőt, az ügyészség vád alá helyezte. Seffert orgyilkossággal, Herczigonyát felségsértéssel vádolja az ügyészség. A főtárgyalás alighanem szeptemberben lesz.

§ **Elmarasztalták Völfling Lipótot.** Münchenből táviratozzák: A törvényszék kötelezte Völfling Lipótot, hogy elvált felesége részére havi ezer korona tartásdíjat fizessen.

Aspirin

tabletták

: fej és fogfájásnál, rheumánál, influenzánál stb. elismert fájdalomcsillapító szer: sokszor kisebb értékű készítményekkel utánozzák, hogy biztosan valódi Aspirint kapjunk, vegyük a „Bayer“ féle Aspirin tablettákat. Egy cső 20 á 0,5 gros tablettát tartalmaz ára 1 kor. 20 fill. Utánzatokat utasítsunk vissza. Az Aspirin szó védjegyzett, tehát a törvények szerint, más cég nem jogosult készítményeit Aspirin névvel megnevezni.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde

Magyar hitel	742 —
Oszták hitel	679-60
4 százalékos koronajáradék	78-25
Államvasút	844-60
Jelzálogbank	318 —
Rimamurányi	549 —
Salgótarjáni	620 —
Közuti vasút	638 —

Magánleszámlítási kamatláb

Bécs 3 7/8% — Berlin 2 1/8% — London 2 1/8%

Budapesti gabonátőzsde

Strasser és König debreceni bizományos távirati jelentése.

Buza 1915. április	18 04
„ októberre	12 82
Tengeri 1915. máj.	7-14
Rozs áprilisra	—
„ októberre	9-81
Zab áprilisra	—
„ októberre	7-70
Tengeri jul.	7-29
„ aug.	7-41

Készárú 5-tel drágább.

Balkáni kölcsönök. Megbízható helyről jelentik, hogy Görögország egy német osztrák-magyar pénzcsoporttal már néhány nap óta tárgyal félmilliárdos kölcsön felvétele ügyében. Későbbi időpontban a porta adósságvétele fejében további háromszáz millió lesz felveendő. A monarchiabeli csoport hajlandó a kölcsön egy jelentékeny részét átvenni, ha a görög kormány az új beruházások megfelelő részét magyar és osztrák szállítóknak juttatja. A finanszírozásban legelső bankjaink vesznek részt. A kölcsön főleg új vasuti vonalak létesítésére szükséges. Nincsen az sem kizárva, hogy a bankok közös pénztintézetet létesítsenek Görögországban, vagy egy már létező pénztintézetet lépnek szorosabb nexusba. A Görögország és a monarchia között létesítendő új kereskedelmi szerződés, amely igen sok vámmérséklést tartalmaz, feltétlenül meghozza a már régen várt szorosabb összeköttetést az államok között.

Szófiából táviratozzák: A bolgár kormány tegnap nyújtotta be a Sobranjében a német Disconto-Bank Gesellschafittal megkötendő kölcsönszerződés szövegét. Az egész országban rendkívül heves agitáció folyik a kölcsönszerződés megkötése ellen. A Sobranjének a kölcsönszerződést e hó 17-ig el kell fogadnia, ellenkező esetben a Disconto-Bank Gesellschaftnak joga van az üzlettel visszalépni. — A Bulgáriának nyújtandó kölcsönnél 15 német, 5 osztrák és magyar, 3 bolgár, 3 hollandi, 2 belga és egy svájci bank van érdekelve. Az ellenzéki lapok rendkívül heves támadásokat intéznek a kormány ellen a kölcsön miatt. A Cambana Gesoff volt miniszter lapja azt írja, hogy a kölcsön egyszerűen árulás a bolgár nép érdekei ellen.

1914-iki fiatal szárnyas!!!

Jótállás az eleven érzésért, frankó minden álmom. 20 db nagy kövér süttőgyök K 20, 12 db nagy kövér óriás kacska K 22, 6 db nagy kövér óriás úba K 22. — Frankó utánvétellel szállít

S. ELLENBERG, TARNOPOL 20.

a világ elterjedtebb és legjobb üdítő vize. Debreczeni főraktár **KOZPONTI DROGERIA** városház-épület, ahonnan a vizet házhoz is szállítják. **Kapható minden fűszerüzletben.**

Mack féle
KAISER-BORAX

Előkelő Toaletszer
Száz ezer családban használatban, finomítja és szépíti a bőrt, megvédelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban á 15, 30 és 75 fillér. Kaiser-Borax Szappan 80 fillér. Tola Szappan 40 fillér.
GOTTLIEB VOITH, WIEN III/1
Mindenhol kapható.

Hóditó körútra indul az új kőbányai sörfözde:

FŐVÁROSI SÖRFÖZŐ R. T. KÖBÁNYÁN
FŐRAKTÁROS:
Márkus Jenő Debreczen, Hatvan-utca 30.
TELEFON 14.

Valódi brünni szövetek
az 1914. évi tavaszi és nyári időnyre

Egy szelvény 3.10 m. hosszú	szelvény 7 kor.
tejfes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény)	szelvény 10 kor.
szelvény 15 kor.	szelvény 17 kor.
szelvény 20 kor.	

Egy szelvényt lehet szalonruhához 20.— K-ért, szelvény felöltőszövetet, turistalódat, szelvénykancsart, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron kelt, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn.
Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánnevű cég, ha szelvénykészségét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentősnek, szabott, legolcsóbb árak. Örökös vállalkozás. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

Sztojkai

Erdély béréiből fakadó természetes gyógyhatású ásványvíz, melyet a leghíresebb egyetemi tanárok és orvosok ajánlanak, kapható minden fűszer-, csemege- és ásványvízkereskedésben.

Helybeli kizárólagos egyedárusítás

KONTSEK GÉZA
kereskedésében, hol mindég friss töltésben és előnyös árban kapható,
Gyomorhajoknál csodahatású, cukorbetegségeknek speciális gyógyszer. Borral vegyítve igen kellemes és egészséges.
A legolcsóbb és legjobb borvíz.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY
" CZÉGNÉL " DEBRECZEN, Kistemplombazár

Napernyők
Gyermekruhák
Harisnyák
Tricók

!! nagy választékban !!

Ragyogó fehér a fehérnemű
— egy 1/2 órai főzés után —

persil
önműködő mosószerrel

Jótállás mellett ártalmatlan! Chlor nélkül! Kefélés nélkül! — Dörgölés nélkül!

„PERSIL“ megkíméli a fehérneműt, azt kazánban főzve fehér lesz, mintha a napsugarak a szabadban fehérítették volna. — Gyár: GOTTLIEB VOITH, WIEN, III/1.
Mindenütt kapható!

ELEKTROTECHNIKAI SZAKISKOLA
LABORATORIUMMAL ÉS TANULÓMŰHELYVEL kaposolatos.

Műszaki iskola az összes elektrotechnikai szakban és Gépépitményekben.

Mindazoknak, kik elektrotechnikussokká (gyári tisztviselőkké stb) elméletben és gyakorlatilag (2 éven belül) kiképezetnő óhajlják magukat.

Felvételnek: 14 évtől 20 éves korig. Előképzettség: megkivántatik 4 közép-, polgári, alsókereskedelmi vagy ipariskola sikeres elvégzése.

Igazgatóság: POZSONY, Széchenyi-utca, kívánatra ismertetést, prospektust és felvilágosítást készséggel nyújt.

Üzemnagyoobbitás folytán nyomással:

1000 szines jóminőségű boríték	K 3-60
1000 finom fehér boríték	„ 6—
1000 félv üzleti levélpapír	„ 7—
1000 szines levelező-lap	„ 5-20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

HALMÁGYI
NAGYÁRUHÁZÁBAN

NAGY NYÁRI OCCASIO
KERETÉBEN

ruhák : köpenyek : pongyolák : aljak : costumök : és : bluzok
!! tetemes árleszállítással árusítatnak !!

2000 darab nyári etamin és crepe bluz
korona 3-50, 6-50, 7-90, 8-70 és 11-50
egységárak mellett adatnak el.

Eredeti Mayfarth-féle
törvényileg védett
„HERKULES“
bor- és gyümölcs-sajtók
Elsőrendű gyártmány
Viznyomásu bor- és gyümölcs-sajtók
Felül nem mult!
Szőlő- és gyümölcs-örlők, szüretelő berendezések

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA
gazdasági gépgyár
Bécs (Wien) II. Taborstrasse 71.
Képviselők kerestetnek. Különleges gyártás, sajtók és borászati készülékek számára.

Árjegyzékek ingyen.

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedett minden szó 10 fillér. Apróhirdetések előre fizetendők.

Vidékről
apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben eszolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Jellegű leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság
telefon száma: Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Különléte

Poloskairást
NÁNÁSSY ISTVÁN
legsikeresebben végzi a Máv. vasutak poloska és féregirtója. Kérem 849. számú telefonon felhívni. Évi kezelést és megvizsgálásokat is végez. Levélbeli megrendeléseket kérem. Folyadék mérleg kapható. Postakert Gyár-utca 6.

Némotül
ki tanítana meg rövid időn belül? Jelentkezni lehet Piac-u. 77. I. em. 6. ajtó.

Hölgyeim!
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, málfoltot, pattanást, vimmedlit, minden bőrruhaságot az országghírű ártalmatlan Matild-arcnecés, krém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogériában. Főraktárak: Jóna és Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

Adás-vétel

Többféle
butor eladó. Cim a kiadóban.

Kis
Singer varrógép 20 koronáért eladó. Cim a kiadóban.

Egy
jó hangu zongora és több használt butor eladó. Magos-u. 7.

Zománc
cím tábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Szónvignetta
ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Irodai
berendezést veszek. Cim a kiadóban.

Befőzésre
való nemes kajszin barack kapható 1 kiló 30 fillérért Széchenyi-kert, Széchenyi-ut 19. sz.

Eladó
gyermekágy, 3 kis asztal, 2 szőnyeg, katlan üsttel. — Megtekinthető egész nap Sas-utca 4. sz. II. emelet.

Épüleifa
— régi, egészséges — olcsón eladó. Bővebbet Országos Tanítói Árvaház Simonyi-ut 14-16, vagy Pick Nándor építésznel, Szentanna-u. 27.

Több
részletben kiadó kétszáz hold elsőrendű szántóföld tanyaépülettel. Cim a kiadóban.

Makulatur papiros
kapható a kiadóban.

Befőttes
üvegek olcsón eladók. Cim a kiadóhivatalban.

Kapucsedulák
bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

Ebedlőbutor
olcsón eladó. Burgondia-utca 11. szám alatt lehet értekezteni.

Üzlet

FRISS
töltéstű ásványvizek az összes Deutsch üzletekben kaphatók.

Palusy Károly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41.

Készítik mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi, női és gyermekcipőket.

Lakbérleti szabályzat
kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

SZEGEDI PAPRIKA
különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Izr. urinóné
kitűnő kóser koszt kapható bentékezésre vagy kihordásra is. Arany János-utca 16. sz. alatt.

Állás

100 koronával
honorálom azt, ki egy négy középszikolát végzett fiatalembert 2 hónap alatt álláshoz juttat. Leveleket „Szorgalmas jelíge” alatt továbbít a kiadóhivatal.

Pénztárnoknőnek
ajánlkozok megbízható leány. Eötvös-utca 16.

Kereskedelmi
végzett urileány állást keres. Cime Frank Imre uri divatkereskedőnél.

Lakás

Egy
különbejáratu butorozott szoba kiadó, esetleg teljes ellátással is. Magos-utca 7.

Egy
raktárt keresek. Gépeknek bérelném. Ajánlatok Hunyadi-utca 14. szám alatt Reiszmannak.

Egy
szoba, konyha, fákamara, padlás augusztus 1-re kiadó. Bercsényi-utca 69. szám.

KÖLCSÖN

sorsjegyekre, értékpapírokra és 1-rendű vidéki takarékpénztári részvényekre

Konvertált jelzálogra 140 K
Hazai sorsjegyre . . . 90
Osztr. vörös kereszt sj. 40
Olasz vörös kereszt sj. 33
Erzsébet sorsjegyre . . 7
József . . . 10
Bazilika . . . 20
Magy. vörös kereszt sj. 22

A kölcsön apró részletekben törleszthető. Ha sorsjegyet barhol zálogban vannak, úgy a letétjegy beküldése ellenében a kölcsönt a fenti összegre kölcsönözhetjük. Részletfizetésre vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltjuk és rájuk fontot kötöszent adjuk.

A Debreczeni Kézizálog Kölcsönintézet Részv.-Társ. bankosrútiya SIMONFFY-UTCZA 13. SZÁM. Telefon 298. Alapítási év 1878.

Pénzt kölcsönöz magánzó 5% mellett tisztességes embereknek 5 évi részletfizetésre (ingatlanra is). KHOLL K. Berlin 29., poste restante

Mindennap kiváló jó és friss

TEJET

tanyámról házhoz is szállítok. Megrendelhető telefonon (739) vagy levelezőlapon: Weisz Bernátné, Piac-utca 30.

az elasztikus cipősarok

PALMA

figyelje meg TARTÓSSÁGÁT

DEBRECZENI BUTORKÉSZÍTŐ
ASZTALOSOK SZÖVETKEZETÉNEK

BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Hunyadi-utca 17-19. sz.
(Demetrovics-palota.)

Szabad bemenet.

Minden társadalmi osztály részére megfelelő butorok !!!

Szolid árak!

Kedvező fizetési feltételek!
Telefon: 968.

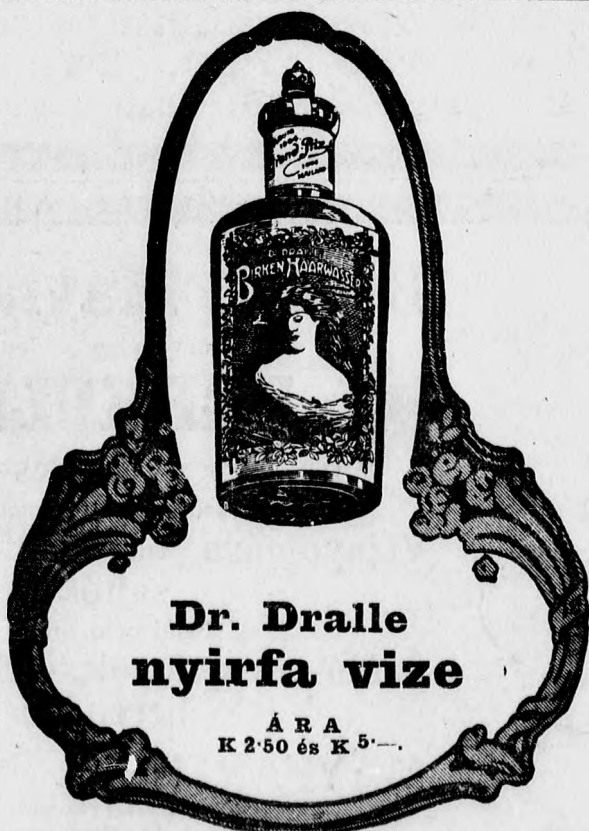
Egyedüli képviselő

Molnár Testvérek cégnél, Debreczen.

HÁZTULAJDONOSOKNAK

Debreczeni lakbérabszabályzat . . . 80 fillér
Házbér-nyugtakönyvecske . . . 40
Házirend . . . 40
Kapucsedula (minden helyiség részére) . . . 10
Üres lakás bejelentési lap . . . 10
Ismét kiadott lakás bejelentési lap . . . 10
Építés engedély iránti kérvény . . . 10
Lakhatási . . . 10 fillér
... ért darabonként kapható

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIAC-UTCZA 49.

Dr. Dralle
nyirfa vize

ÁRA
K 2.50 és K 5.-

Kérjünk kifejezetten **Dr. Dralle-t** és ügyeljünk arra, hogy ez a név az etiketten legyen.

Csak ez biztosítja és védi a számos utánzattól.

Kapható minden szakbavágó üzletben.

Georg Dralle, Hamburg és Bodenbach a. E.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.